

Aleg 158

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego
o melioracjach.

Wysoki Sejmie!

Komisya gospodarstwa krajowego badając przedłożenie Wydziału krajowego w zakresie melioracji, stwierdziła, iż wszystkie omówione tam sprawy przedstawione są wyczerpująco i dają dokładny obraz działalności Wydziału krajowego a względnie biura melioracyjnego. Komisya uważa tedy za zbytczne rozbierać je tutaj a sprawozdanie swoje ogranicza do tych spraw, które zdaniem komisji wymagają koniecznie enuncyacji ze strony Wysokiego Sejmu jakoteż co do takich, które wymagają uchwały Wysokiego Sejmu.

Trzymając się porządku przyjętego w sprawozdaniu Wydziału krajowego Komisya stwierdza:

I. W sprawie wykonania uchwał Wysokiego Sejmu.

1. Iż z uchwalonych na posiedzeniu z 11. listopada 1905 rezolucyj do c. k. Rządu, domagających się wyjednania sankcyi dla projektów ustaw o nowych przedsiębiorstwach melioracyjnych uwzględnioną została rezolucya co do sankcyi ustawy o regulacji Pełtwi i o regulacji Wereszycy. Natomiast nie uzyskały dotąd sankcyi projekty ustaw:

a) o regulacji Sołotwy i Rokitny uchwalony jeszcze 1. maja 1900 r.

b) o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy; o podwyższeniu lewego wału Wisły od ujścia Białuchy do granicy Państwa i o podwyższeniu prawego wału Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, — wszystkie trzy uchwalone 24. października 1903, wreszcie

c) o uzupełnieniu regulacji Wisłoka i Pielnicy uchwalony 3. listopada 1904.

Projekty ustaw ad b) są na bieżącej sesyi przedmiotem ponownego przedłożenia Wydziału krajowego, o czem sprawozdanie przydzielone zostało do załatwienia Komisji wodnej; co do projektu ad a) Wydział krajowy nie otrzymał ze strony c. k. Rządu dotąd o przeszkodach w przedłożeniu do sankcyi żadnego dalszego zawiadomienia. Komisya gospodarstwa krajowego zaznaczyła już swoje stanowisko w tym przedmiocie w sprawozdaniu z 28. października 1905 l. s. 3521 — obecnie sądzi, iż należy ponowić wezwanie do c. k. Rządu z dodatkiem, ażeby bez względu na prawomocne ustalenie okręgu konkurencyjnego i zawiązanie spółki wodnej wyjednał sankcyę tego projektu ustawy.

Projekt ad c) o uzupełnieniu regulacji Wisłoka i Pielnicy nie został dotąd z tego powodu sankcyonowany, iż przy reambulacyi projektu technicznego, przeprowadzonej w kwietniu 1905 r. podnieśli delegaci c. k. Rządu różne kwestye technicznej natury, tudzież kwestyę, czy rzeki te posiadają charakter górski i czy tem samem przedsiębiorstwo może pozyskać 50% zasiłek z państwowego funduszu melioracyjnego, które to kwestye wymagały zaznaczenia stanowiska Wydziału krajowego. Dalej z tego powodu, iż c. k. Ministerstwo rolnictwa przed powzięciem decyzyi co do subwency-

onowania tego przedsiębiorstwa zażądało przeprowadzenia postępowania wodno-prawnego. Przy dochodzeniach przeprowadzonych przez Starostwo sanockie w dniach od 20. października do 7. listopada 1905 zgłosiły strony interesowane rozmaite żądania, które również wymagały oświadczenia Wydziału krajowego.

W obu rzeczonych kierunkach Wydział krajowy złożył swoje oświadczenie w odezwie z 24. stycznia 1906 r. l. 114.335 a odezwą c. k. Namiestnictwa 1906 roku l. 151.291 otrzymał zawiadomienie, iż c. k. Ministerstwo rolnictwa przyznaje na to przedsiębiorstwo 50% ze Skarbu państwa (tylż wynosi zasiłek także ze Skarbu krajowego) — że jednak projekt ustawy nie może być jeszcze przedłożony do sankcyi, albowiem oznaczona w projekcie suma kosztorysowa zostanie prawdopodobnie przekroczoną a to wskutek żądania stron wprowadzenia dodatkowych robót i wynikającej stąd potrzeby przerobienia kosztorysu.

Pracy tej dokonuje obecnie biuro melioracyjne i uzupełniony kosztorys zostanie niebawem c. k. Rządowi przedłożony.

W przewidywaniu, iż mimo to sankcya projektu nie rychło nastąpi, a przynajmniej w takim czasie, ażeby jeszcze w b. r. można było przystąpić do robót, Wydział krajowy nie wstawił do preliminarza funduszu krajowego na rok 1907 pierwszej raty zasiłku krajowego.

2. Z uchwalonych na ostatniej sesyi projektów ustaw o przedsiębiorstwach melioracyjnych nie uzyskały jeszcze sankcyci o regulacyi rzeki Raty z dopływami i o regulacyi Tyśmienicy z dopływami.

Gdy jednak reambulacya obydwu projektów technicznych przeprowadzoną została w ciągu roku 1906 i gdy pierwsze raty zasiłku z państwowego funduszu melioracyjnego wstawione zostały do budżetu państwowego na rok 1906, spodziewać się należy, iż sankcya rzeczonych ustaw nie natrafi na przeszkody.

3. Ze sprawozdania Wydziału krajowego powzięła Komisya, iż w sprawie subwencyonowania publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych na podstawie ustawy z 30. czerwca 1884 r. l. 116 Dz. p. p. wchodzi c. k. Rząd na drogę, której bezwarunkowo Komisya gospodarstwa krajowego nie może uznać za właściwą. Zamiast mianowicie przyznać zasiłki w gotówce, proponuje c. k. Rząd zaciągnięcie pożyczki przez kraj, od której anuitety w miarę przyznanych zasiłków miałyby opłacać skarb Państwa i kraj a względnie i spółki wodne.

Taką propozycyę uczyniło c. k. Ministerstwo rolnictwa przy subwencyonowaniu przedsiębiorstwa regulacyi Wereszycy, dalej regulacyi górnej Trześniówki i wreszcie regulacyi Pełtwi.

Już w sprawozdaniu w tym przedmiocie Wysokiemu Sejmowi na poprzedniej Sesyi przedłożonem zaznaczyła Komisya swoje stanowisko z powodu proponowanego w ten sposób subwencyonowania przedsiębiorstwa o regulacyi Wereszycy.

Mianowicie uznała Komisya, a także Wysoki Sejm, przyjmując jej sprawozdanie do wiadomości, iż obciążenie kraju takimi pożyczkami nie jest wskazaniem ze względu na finanse kraju, że dalej proceder, połączony z zaciągnięciem pożyczek wpływa na opóźnienie rozpoczęcia robót, a wreszcie, że taka forma wypłaty subwencyi nie odpowiada przepisom wyżej powołanej ustawy o państwowym funduszu melioracyjnym.

Na podstawie bowiem i w duchu tej ustawy kraj ma prawo żądać wypłat subwencyi w gotówce.

W wypadku z subwencyonowaniem przedsiębiorstwa regulacyi Wereszycy na przedstawienie Wydziału krajowego odstąpił Rząd od swej propozycyi, natomiast jednak rozłożył wypłatę subwencyi nie jak proponował Wydział krajowy na 10 lecz na 20 rat rocznych. Inaczej jednak przedstawia się rzecz z subwencyonowaniem przedsiębiorstwa regulacyi Pełtwi. Ażeby nieprzewlekać sprawy zatwierdzenia ustawy, Wydział krajowy odstąpił wyjątkowo od zasadniczego stanowiska i zgodził się na zaciągnięcie przez kraj pożyczki potrzebnej na pokrycie 40% dodatku państwowego z funduszu melioracyjnego i 10% zasiłku z państwowej dotacyi wodnej, która to pożyczka stosownie do życzenia c. k. Rządu spłaconą być ma w 25 latach. Ponieważ z zestawienia planu umorzenia tej pożyczki, gdyby ją także na pokrycie datku krajowego zaciągnięto, okazało się, iż kraj ponieść by musiał przez cały okres amortyzacyjny większy wydatek o 960.642 K., czyli że datki krajowy wynosiłby 3,268.642 K., — Wydział krajowy postanowił nie przedkładać Wysokiemu Sejmowi wniosku na zaciągnięcie pożyczki celem pokrycia datku z funduszu krajowego, lecz wstawiać do preliminarza funduszu krajowego przypadający corocznie 40% zasiłek

kraju na 18-letni okres budowy rozłożony. Na ten cel preliminuje też Wydział krajowy na rok 1907 kwotę 128 222 K.

To stanowisko Wydziału krajowego uznać należy za zupełnie usprawiedliwione. Skutkiem tego postanowienia Wydziału krajowego, zakomunikowanego c. k. Ministerstwu rolnictwa, projekt ustawy o regulacji Pełtvi uzyskał sankcję monarszą, a Wydział krajowy przystąpił do wygotowania operatu konkurencyjnego oraz do redakcyi rozporządzenia wykonawczego i zapowiada, iż z wiosną b. r. przystąpi do rozpoczęcia robót.

Co do subwencyonowania przedsięwzięcia regulacyi górnej Trześniówki toczą się jeszcze rokowania Wydziału krajowego z c. k. Rządem, gdyż Administracya Państwa nie chce się zgodzić na wypłatę datku państwowego w latach 10, lecz rozkłada go na lat 20. Wskutek tych rokowań ociąża się też c. k. Ministerstwo z potwierdzeniem rozporządzenia wykonawczego, w którym przewidzianem jest 10-letni okres budowy.

Komisyja gospodarstwa krajowego mniema, iż przeciwko praktykowanej obecnie przez c. k. Rząd w formie wypłaty zasiłków z państwowego funduszu melioracyjnego należy się stanowczo zastrzedz, tem więcej, iż zastosowanie jej względem naszego kraju nie da się niczem usprawiedliwić, a już najmniej stanem państwowego funduszu melioracyjnego, do którego wpłynie w r. 1907 oprócz zwyczajnej dotacyi rocznej 4,000.000 koron nadzwyczajna dotacya w sumie 3,000.000 koron zapasów kasowych.

Wydział krajowy w każdorocznem sprawozdaniu w zakresie melioracyi wykazuje stan państwowego melioracyjnego i udział w nim każdego z krajów koronnych. Procentowy udział Galicyi w tym funduszu wynosić powinien — w stosunku do powierzchni kraju — przeszło 25%, a w stosunku do obszaru gruntów uprawnych 34%, gdy tymczasem w żadnym roku cyfry tej kraj nasz nie osiągnął, zaś w roku 1906 wynosił udział naszego kraju tylko 19'85%. Administracya Państwa nie zna żadnego słusznego powodu do odmówienia Galicyi wypłat gotówkowych i dlatego sądzi Komisyja, iż należy ze strony Wysokiego Sejmu zastrzedz się przeciwko wprowadzeniu praktyki pokrywania datków państwowych przez zaciąganie pożyczek przez kraj.

W tym celu przedstawia Komisyja do uchwalenia poniżej sformułowaną rezolucyę do Rządu.

4. W sprawie projektowania i wykonywania kanalizacyi i wodociągów dla gmin polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu uchwałą z 15. listopada 1905, aby przedstawił wnioski co do rozszerzenia zakresu działania biura melioracyjnego także w kierunku projektowania i wykonywania wodociągów i kanalizacyi w gminach wiejskich, małomiejskich i miastach prowincjonalnych, ażeby pomoc w tych czynnościach udzieloną była na koszt funduszu krajowego, wreszcie co do wykształcenia i ustanowienia w tym celu odpowiednich sił fachowych.

Wydział krajowy czyniąc temu poleceniu zadość, przedstawia wnioski na odpowiednią zmianę §§. 1. i 11. instrukcyi służbowej dla biura melioracyjnego, tudzież na ustanowienie dwóch sił fachowych w randze inżynierów.

Komisyja gospodarcza krajowa zaleca Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia przedstawione w tym kierunku wnioski.

5. Celem ułatwienia akcyi drenowania, a to wobec zwiększonej dotacyi rocznej na drenowanie gruntów włościańskich z 50.000 K na 80.000 K, oraz wobec utworzenia funduszu pożyczkowego 5-milionowego na osuszenie i drenowanie polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu na ostatniej sesyi, ażeby zbadał, czy nie należałoby przyjść z wydatniejszą pomocą fabrykom produkującym rurki drenarskie dla zabezpieczenia właścicielom gruntów potrzebnej i odpowiedniej ilości rurek drenowych i ażeby w tym kierunku przedłożył odpowiednie wnioski.

Wydział krajowy stwierdził, że wskutek ożywionego w ostatnich latach we wszystkich większych miastach ruchu budowlanego i wskutek zwiększonego przez to popytu także po wsiach za cegłą i dachówką i wobec większego zysku na produkcyi i sprzedaży tych dwóch artykułów cegielnie niechętnie wyrabiają rurki drenowe, a nawet kilka większych cegielń w ostatnim czasie zaniechało zupełnie wyrobu drenów. Wydział krajowy stwierdził dalej, że w ostatnich latach okazał się popyt za rurkami drenowymi większym od podaży, że drenowanie w licznych miejscowo-

ściach dla braku rurek musiało być zaniechane, i że w roku 1906 dla dokończenia subwencyonowanego drenowania gruntów włościańskich w Jarosławskiem musiano sprowadzić rurki drenowe z Morawy. Wydział krajowy konstatuje więc potrzebę przyjscia z pomocą większym fabrykom o piecach kręgowych, a to w ten sposób, by im dostarczyć odpowiednich pras drenarskich najnowszej konstrukcyi do popędu parowego, w zamian za co właściciele fabryki będą zobowiązani wyrabiać rocznie pewną z góry oznaczyć się mającą ilość rurek drenowych i sprzedawać je po cenach w porozumieniu z Wydziałem krajowym oznaczyć się mających.

Na razie proponuje Wydział krajowy zakupno 5-ciu pras o sprawności 10.000 rurek dziennie przy sile 8-12 koni parowych w cenie do 7.000 koron w jednej z fabryk krajowych, z którą nawiązał pertraktacye i proponuje rozmieszczenie tychże pras w cegielniach, w okolicy których będzie wykonywanych najwięcej robót drenarskich. Na ten cel potrzebnym jest kredyt w kwocie 35.000 K, Wydział krajowy wstawił jednak do preliminarza funduszu krajowego połowę tej sumy, t. j. kwotę 17.500 K, zaś o przyznanie drugiej połowy tytułem subwencyi z państwowej dotacyi dyspozycyjnej na drobne melioracye odniósł się za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa do c. k. Ministerstwa rolnictwa.

Już po zamknięciu i wydrukowaniu sprawozdania Wydziału krajowego nadeszła odpowiedź c. k. Ministerstwa rolnictwa, zaintymowana Wydziałowi krajowemu odezwą c. k. Namiestnictwa z 12. grudnia 1906 L. IX. $\frac{1.740}{45}/1903$, według której

władza ta zgadza się w zasadzie na wypłatę subwencyi między innymi z następującymi zastrzeżeniami: że subwencya ta nie może być wyższą, że na wypadek gdyby Wysoki Sejm uchwalił niższą kwotę, taka sama wypłaconą zostanie ze skarbu państwa, wreszcie że zakupione prasy stanowią mają wspólną własność kraju i państwa.

Na warunki te, jak się Komisya poinformowała, Wydział krajowy zgodzi się i przedłoży oświadczenie c. k. Rządowi, skoro pertraktacye z fabryką pras drenarskich zostaną ukończone. Wobec przedstawionego stanu rzeczy Komisya gospodarstwa krajowego zaleca Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia wnioszek na uchwalenie kwoty 17.500 koron tytułem subwencyi na zakupno pras drenarskich do popędu motorowego.

II. Postęp budowy przy publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych w roku 1905

wykazany w sprawozdaniu Wydziału krajowego uznała Komisya za normalny. O ile przy niektórych przedsiębiorstwach okazały się przekroczenia preliminarza kosztorysowego, uznała je Komisya za usprawiedliwione.

III. Drobne melioracye.

W dziale tym preliminarzu Wydział krajowy tytułem subwencyi łączną kwotę 368.502 K, z czego przypada na popieranie kultury torfowisk 8.500 koron, reszta częścią na konserwacye wykonanych dawniej przedsiębiorstw, częścią na za-budowanie lub lokalną regulacyę potoków i rzek, wreszcie na drenowanie i osuszenie gruntów. W sumie tej mieści się także kwota 80.000 koron na drenowanie gruntów włościańskich, jako VII. rata z dziesięciolecia. Dotacya ta na podstawie zeszłorocznej uchwały Wysokiego Sejmu podwyższoną została z 50.000 K na 80.000 K.

Fundusz dyspozycyjny dla Wydziału krajowego proponuje Wydział krajowy na rok 1907 o 10.000 K wyższy, niż w poprzednich latach z tego powodu, iż nad-wyżką tą zamierza pokryć różnicę kursu papierów wartościowych, w jakich zacią-gnie pożyczkę 5 cio milionową na osuszenie i drenowanie gruntów tak, ażeby mogła pozostać do dyspozycyi pełna kwota pożyczki. Na popieranie zaś nowych drobnych melioracyi preliminarzuje Wydział krajowy w ogóle 135.466 K.

Komisya gospodarstwa krajowego uznaje wszystkie w tym dziale prelimino-wane zasiłki za usprawiedliwione i wnosi na uchwalenie tychże.

IV. Nowe przedsiębiorstwa melioracyjne. Regulacja potoku Błóżewki i zabudowanie potoku Krzemionki. Uzupełnienie regulacji Bugu i Białej. Przyznanie dodatkowych zasiłków na obwałowanie Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim i projekt ustawy konserwacyjnej dla tego przedsiębiorstwa.

1. Wykonując w dalszym ciągu programową uchwałę Wysokiego Sejmu z 13. lutego 1894 o regulacji rzek, przedkłada obecnie Wydział krajowy projekt ustawy o regulacji Błóżewki w dorzeczu górnego Dniestru.

Regulacja Błóżewki wraz z dopływami ma na celu odwodnienie i ochronę od doroczych wylewów obszaru 6585 morgów, położonego w 31 gminach i obszarach dworskich w powiatach Rudeckim, Samborskim i Staro-samborskim. Koszt robót obliczony na 1,122.000 koron ma być pokryty 40% datkami ze skarbu państwa i kraju i 20% datkiem przez przymusową spółkę wodną. Gdy wykonanie robót preliminowano na lat 11, przeto roczna rata zasiłku kraju i państwa wynosiłaby po 40.800 K, zaś spółki wodnej 20 400 K.

Ponieważ rentowność przedsiębiorstwa jest dostatecznie uzasadnioną, Komisya gospodarstwa krajowego wnosi na uchwalenie projektu ustawy.

2. Dalsze nowe przedsiębiorstwo zabudowanie potoku Krzemionki w powiecie Staro-Samborskim i Samborskim projektuje Wydział krajowy na podstawie uchwały Wys. Sejmu z 24. października 1903, którą przekazano Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia petycji gminy Wola Koblańska. Projekt zabudowania opracowany przez sekcję samborską c. k. Oddziału leśnio-technicznego dla zabudowania potoków górskich obejmuje regulację potoku na długości 9.425 m., oraz zabudowanie trzech debr, a ogólny koszt obliczono na 240.000 K.

Komisya reambulacyjna złożona z delegatów c. k. Ministerstwa rolnictwa i Wydziału kraj. uznała potrzebę wykonania projektowanych robót, gdyż potok ten posiadając wybitny charakter potoku dzikiego, zasypuje żwirem znaczne przestrzenie gruntów, zagraża pojedynczym miejscowościom i zanosí żwir do łożyska Dniestru.

Do kosztów przyczynić się ma kraj i państwo po 50%, a c. k. Ministerstwo rolnictwa przyrzekło już udział skarbu państwa w tej wysokości, lecz oznajmiło zarazem, że zasiłek ten wypłaci w anuitetach, gdyby zaś Wydział krajowy żądał wypłaty w gotówce, oznajmiło, że wypłata zasiłku mogłaby nastąpić w latach 20--25.

Przeciwko temu postanowieniu wniósł Wydział krajowy przedstawienie, które też odniosło skutek, gdyż w reskrypcie z 31. grudnia 1906 l. 29.379 intymowanym Wydziałowi kraj. odezwał c. k. Namiestnictwa z d. 15. stycznia 1907 l. IX. 162/5/20 zgodziło się c. k. Ministerstwo rolnictwa na wypłatę 50% zasiłku państwowego w czterech równych ratach rocznych po 30.000 K, żądając tylko zamieszczenia w § 3. projektu ustawy słowa „maksymalną kwotą“, w rozporządzeniu zaś wykonawczem zastrzeżenia, że ewentualne oszczędności mają przypaść po połowie skarbowi kraju i państwa.

Gdy c. k. Ministerstwo rolnictwa poleciło sekcji Samborskiej rozpocząć robotę w roku 1907, jeżeli Wysoki Sejm wcześniej uchwali projekt ustawy, proponuje Komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego uchwalenia I. raty 50% datku kraj. w kwocie 30.000 K na r. 1907.

3. Potrzebę uzupełnienia regulacji Bugu, przedsiębiorstwa wykonywanego na podstawie ustawy krajowej z 9. lipca 1894 Nr. 69 Dz. u. kr. motywuje Wydział krajowy tem, iż w projekcie regulacji z r. 1891 przewidziano tylko wykonanie przekopów i zamknięcie starych łożysk budowlami faszynowami. Ponieważ jednak przy wykonywaniu robót okazało się, iż utrzymanie trasy regulacyjnej z powodu piaskowego gruntu jest niemożliwym bez równoczesnego ubezpieczenia brzegu tamami, przeto na wniosek Wydziału krajowego c. k. Ministerstwo rolnictwa upoważniło Wydział krajowy do prowadzenia systematycznej regulacji Bugu od ujścia Raty w górę. Pociągnęło to za sobą, jak to zresztą z góry przewidziano, znaczne podwyższenie kosztów tak, iż preliminowana w ustawie krajowej z roku 1894 suma kosztorysowa 594.000 zł. (1,180.000 K) zaledwie wystarcza na uregulowanie Bugu od ujścia Raty do granicy gmin Sielca i Rudy czyli na długości 29,5 km. Wydział krajowy zarządził tedy opracowanie projektu systematycznej regulacji od tego punktu aż do ujścia Pełtwi do Bugu (w Busku) w km. 72:155 — a po przeprowadzeniu technicznej reambulacji projektu obliczono koszt robót uzupełniających na 2,524.000 K.

Do pokrycia tych kosztów postanowił Wydział krajowy przyczynić się datkiem w dotychczasowej wysokości 40% t. j. sumą 1,009.600 K, a do c. k. Rządu odniósł się o pokrycie reszty kosztów mianowicie po 30% z państwowego funduszu melioracyjnego i z państwowej dotacyi wodnej.

Wykonanie robót proponuje Wydział krajowy rozłożyć na lat 18, tak iż roczny datek kraju wynosiłby 56.089 K, państwa zaś 84.132 K. Jakkolwiek decyzja c. k. Rządu w kwestyi pokrycia kosztów jeszcze nie nadeszła, Wydział krajowy ze względu na wyczerpany już fundusz regulacyjny ustawą z roku 1894 utworzony, wstawił do preliminarza funduszu krajowego na rok 1907 pierwszą ratę zasiłku krajowego.

Komisya gospodarstwa krajowego uznając wnioski Wydziału krajowego za usprawiedliwione, zaleca je do uchwalenia.

4. Uzupełnienie regulacyi rzeki Białej. Wydział krajowy przedstawia potrzebę uzupełnienia robót w tym kierunku, iż z całej dolnej przestrzeni rzeki mają być zabezpieczone tamy faszynowe narzutem kamiennym, zaś w górnej przestrzeni mianowicie w powiecie Grybowskim ubezpieczenie koryta rzeki budowlami równoległymi, nie tylko na brzegach wklęsłych, jak to było w projekcie przewidziane, lecz także na brzegach wypukłych. Narzuty kamienne w przestrzeni dolnej, a ubezpieczenie brzegów wypukłych przestrzeni górnej nie były przewidziane w projekcie regulacyi Białej. w myśl którego wydaną została ustawa o tej regulacyi z 1. września 1892 Nr 72 Dz. u. kr., a temsamem wydatek potrzebny nie był przewidzianym w kosztorysie, skutkiem czego według obliczenia Wydziału krajowego zachodzi potrzeba dalszego nakładu w sumie 811.971 K 14 gr. Ponieważ na pokrycie tego wydatku posiada fundusz regulacyjny do dyspozycyi sumę 311.871 K 95 gr., przeto żąda Wydział krajowy przyzwolenia do dodatkowego kredytu okrągło w kwocie 530.000 K.

Do kosztów tych przyczynić się ma fundusz krajowy datkiem w wysokości 40%, zaś skarb państwa z państwowego funduszu melioracyjnego datkiem w wysokości 50%, a z państwowej dotacyi wodnej w wysokości 10%.

Projekt ustawy o dodatkowych robotach, które wykonane być mają w przeciągu lat 3 od r. 1907 do r. 1909, przesłał Wydział krajowy c. k. Namiestnictwu z prośbą o wyjednanie przychylniej decyzji c. k. Ministerstwa rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Komisya gospodarstwa kraj., zgadzając się z motywami Wydziału kraj. uzasadniającemi potrzebę wykonania projektowanych dodatkowych robót, przedstawia Wys. Sejmowi do uchwalenia projekt ustawy z następującą zmianą §. 3. zażadaną w krótkiej drodze przez c. k. Ministerstwo rolnictwa. Mianowicie projekt uzupełnienia robót obejmuje także wykończenie prawego wału Białej na przekopie Świerozkowskim, którego koszt obliczono na 25.750 K. Ponieważ wedle pierwotnej ustawy z r. 1892 państwowa dotacya wodna nie przyczynia się żadnym datkiem do kosztów obwałowania, zatem zażądało c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych zniżenia 10% datku dotacyi wodnej o 2.575 K, którą to kwotę ma pokryć fundusz krajowy.

W ten sposób wyniesie datek kraju 40% na regulację, a 50% na obwałowanie 214.575 K (więcej o 2.575 K), 50% datek funduszu melioracyjnego w kwocie 265.000 K pozostaje bez zmiany, a 10% datek dotacyi wodnej wyniesie będzie 50.425 K (mniej o 2.575 K). Przy trzechletnim okresie budowy wyniesie będzie roczna rata datku krajowego 71.525 K, (zamiast 70.667 K), czyli więcej o 858 K aniżeli Wydział krajowy preliminował i tę kwotę proponuje Komisya Wys. Sejmowi do uchwały.

5. Na obwałowanie Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim przedstawił Wydział kraj. potrzebę uchwalenia dodatkowego kredytu w kwocie 60.415 K 80 gr. C. k. Ministerstwo rolnictwa zatwierdzając projekt tego obwałowania, zażądało zmiany trasy wału według projektu Komisji międzynarodowej dla regulacyi Wisły z r. 1896, a co do pokrycia nadwyżki kosztów spowodowanych tą zmianą, odroczyło decyzję do czasu, kiedy ta nadwyżka będzie dokładnie obliczoną.

Po ukończeniu budowy w r. 1904 zarządził Wydział kraj. obliczenie wszystkich kosztów, które wykazały nadwyżkę w kwocie 114.471 K 51 gr. ponad preliminowany w ustawie koszt. Ponieważ na pokrycie tej nadwyżki posiada fundusz budowy z użytych oszczędności do dyspozycyi kwotę 54.001 K 71 gr., przeto okazuje się brak w kwocie 60.416 K 80 gr.

Brak ten ma być pokryty w stosunku unormowanym ustawą o obwałowaniu Wisły i Wisłoki z roku 1894 mianowicie datkiem ze skarbu państwa i kraju w wysokości po 40% czyli w sumie po 24.166 koron 32 gr. a z funduszu powiatowego Mieleckiego datkiem w wysokości 20% t. j. kwotą 12.083 K 16 gr.

Gdy c. k. Ministerstwo rolnictwa oświadczyło, iż udział Państwa pokryć chce z państwowego funduszu melioracyjnego, należało przeto celem uzyskania owego dodatkowego kredytu zaprojektować ustawę, którą zechce Wys. Sejm uchwalić.

6. Z powodu ukończenia robót około obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim, przedkłada Wydział krajowy projekt ustawy o konserwacji wykonanych robót przy tem przedsiębiorstwie.

Roczny koszt zwyczajnego utrzymania wraz z kosztami administracji oblicza Wydział krajowy na 11.500 koron, który po połowie pokrytym być ma z funduszu krajowego i z funduszu powiatu mieleckiego. Projekt odpowiada w zupełności uchwalonym już przez Wys. Sejm i sankcyonowanym ustawom konserwacyjnym dla innych przedsiębiorstw melioracyjnych, to też Komisya gospodarstwa krajowego zaleca go Wys. Sejmowi do uchwalenia.

V. Powiększenie sił technicznych krajowego biura melioracyjnego.

Już na zeszłorocznej sesji sejmowej przedstawiła Komisya Wys. Sejmowi potrzebę wydatniejszego powiększenia personalu technicznego krajowego biura melioracyjnego, aniżeli to wówczas Wydział krajowy ze względów oszczędnościowych zaprojektował. Wysoki Sejm uchwalił też polecenie do Wydziału krajowego, ażeby zbadał tę potrzebę i przedstawił odpowiednie wnioski. Temu poleceniu czyni obecnie Wydział krajowy zadość i proponuje utworzenie 4 nowych posad, a to po jednej w VII., VIII., IX. i X. klasie rangi z rocznym obciążeniem funduszu krajowego w kwocie 16.920 koron. Komisya gospodarstwa krajowego sądzi, iż to powiększenie, jak to zresztą sam Wydział krajowy przyznaje, nie jest wcale wystarczającym, w przekonaniu jednak, iż Wydział krajowy nie omieszka na przyszłość przyjść z dalszymi wnioskami w tym kierunku, a probuje wniosek Wydziału krajowego, który ze względu na wypróbowaną działalność i pożyteczność biura melioracyjnego nie wymaga zresztą bliższego motywowania.

VI. Petycje.

Wysoki Sejm przydzielił Komisji gospodarstwa krajowego cały szereg petycyj, których załatwienie należy do zakresu działania c. k. Rządu, a po części Wydziału krajowego, mianowicie:

1. Petycję l. s. 231 i 527 gmin Bilicz i Strzelbice pow. starosamborskiego o regulację potoku Jabłonki;
2. petycję l. s. 573 gminy Zagórz pow. sanockiego o regulację rzeki Osławy;
3. petycję l. s. 707 gminy Szaflary pow. nowotarskiego o zabezpieczenie od zalewu i podrywania gruntów przez wodę sprowadzoną rowami materiałowymi kolei Chabówka-Zakopane;
4. petycję l. s. 980 gminy Wygnanka pow. czortkowskiego o obniżenie jazu na Serecie samowolnie podwyższonego przez dzierżawę młyna celem zapobieżenia wylewom;
5. petycję l. s. 1.144 gminy Dęba o uwolnienie od datków konkurencyjnych do regulacji górnej Trześniówki;
6. petycję l. s. 1.415 gminy Dobrzechów o przyspieszenie regulacji Wisłoka;
7. petycję l. s. 184 strażników obwałowania Wisły i Sanu o podwyższenie płac;
8. petycję l. s. 357 gmin i obszarów dworskich Lenina wielka i mała, Ławrów, Tycha, Nanczółka wielka i mała i Potok wielki pow. starosamborskiego o uregulowanie miejscowych potoków;
9. petycję l. s. 526 gminy Stochynie pow. starosamborskiego o osuszenie niwy Błonie;

10. petycję l. s. 1.303 gminy Posada dolna o regulację rzeki Taby;

11. petycję l. s. 574 gmin Bzianka, Trześniów, Wzdów i Besko, tudzież obszarów dworskich Bzianka i Besko o odpisanie zaległych i zwrot uiszczonych datków konkurencyjnych do kosztów regulacji Wisłoka, tudzież o przeprowadzenie regulacji Wisłoka od Bzianki do ujścia, oraz o uregulowanie dopływów Wisłoka i zabezpieczenie szluzami, które jest objęte projektem regulacyjnym.

Co do powyższych petycji zauważa komisya:

że regulacja Jabłonki i Osławy objętą jest programem uzupełnienia regulacji rzek kanałowych i nowelą do ustawy regulacyjnej, jak się to okazuje z przedłożenia Wydziału krajowego o regulacji rzek kanałowych;

że sprawy poruszone w petycjach pod 3., 4., 5. i 6. należą do kompetencji władz politycznych;

że petycje pod 7., 8., 9. i 10. mogą być zalecone Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Co się zaś tyczy petycji ad 11., to gdy uzupełnienie regulacji górnego Wisłoka i Pielnicy w myśl uchwalonego przez Wys. Sejm d. 3. listopada 1904 projektu ustawy zostało zapewnione na wyłączny koszt państwa i kraju bez udziału spółki wodnej, a regulacja środkowej i dolnej przestrzeni Wisłoka od Haczowa do ujścia objęta jest nowelą do ustawy o regulacji rzek kanałowych, prośba interesentów o tę regulację jest bezprzedmiotowa.

O ile zaś chodzi o uwolnienie członków spółki wodnej od datków na wykonane już roboty, których koszta wedle ustawy z 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 68. preliminowane były na 258.000 K (129.000 złr. w. a.), to komisya sądzi, że wobec przyjęcia na skarb państwa i kraju dodatkowych kosztów w sumie 780.000 K prośba ta nie zasługuje na uwzględnienie, i dlatego wnosi przejście nad tą petycją do porządku dziennego.

Na podstawie powyższego sprawozdania Komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z d. 4. grudnia 1906 l. 112.481 Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubr. IX. poz. 13. wydatków na r. 1907 następujące zasiłki:

| | |
|---|----------|
| a) na konserwację osuszenia bagien Rudnickich (do r. 1908) | 2.800 K |
| b) na konserwację osuszenia bagien Stojanowskich (do r. 1914) | 1.200 „ |
| c) na konserwację osuszenia bagien Oleskich (do r. 1925) | 1.000 „ |
| d) na drenowanie gruntów włociańskich VII. rata (z 10-letcia) | 80.000 „ |
| e) na zabudowanie potoków Harbutówki i Goślibki (w pow. Myślenickim) III rata (ostatnia) | — „ |
| f) na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Grybów III. rata (ostatnia) | 10.800 „ |
| g) na zabudowanie potoku Dąbrówka (pow. Nowy Sącz), II. rata (ostatnia) | 7.729 „ |
| h) na regulację potoku Mikoszki w Rzeszowie II. rata (z 5-letcia) | 6.432 „ |
| i) na osuszenie gruntów w gminie Bojanec (pow. Żółkiew), II. rata (z 3-letcia) | 12.000 „ |
| k) na osuszenie gruntów w gminie Żydaczów, II. rata (z 3 letcia) | 9.367 „ |
| l) na zbudowanie potoku Piekiełko w gminie Maniowy (pow. Nowy Targ), II. rata (ostatnia) | 11.125 „ |
| m) na zabudowanie potoku Zborowskiego w gminie Sędziszowa (pow. Grybów), kredyt dodatkowy | 1.250 „ |
| n) na regulację Złotego Potoku w gminie Padew (pow. Mielec), II. rata (ostatnia) | 13.333 „ |
| o) na zabudowanie potoku Stańkowskiego (pow. Nowy Sącz), I rata (z 2-letcia) | 6.425 „ |
| p) na lokalną regulację Prutu pod Kołomyją | 11.250 „ |
| r) na zabudowanie potoku Biczyczanki (pow. Nowy Sącz), I. rata (z 2-letcia) | 15.000 „ |

| | | |
|-----|---|------------|
| s) | na zabudowanie Dniestru w gminie Wołcze | 18.350 K |
| t) | na osuszenie niwy „Dunaj i Klasne w Jaślanach (pow. Mielec) | 8.067 „ |
| u) | na zabudowanie potoku Zabawa (pow. Wieliczka) | 14.000 „ |
| w) | na zabudowanie potoku Dubień w gminie Spas (pow. Stary Sambor), I. rata (z 2 lecia) | 12.500 „ |
| x) | na osuszenie gruntów w gminie Łysaków (pow. Mielec) | 7.833 „ |
| y) | na lokalną regulację Białego Dunajca w gminie Biały Dunajec (pow. Nowy Targ) | 6.200 „ |
| z) | na obwałowanie Wisły w powiecie Mieleckim, kredyt dodatkowy | 24.166 „ |
| aa) | na osuszenie gruntów w gminie Mazurówka (pow. Żydaczów) | 5.300 „ |
| bb) | na regulację potoku Strymby w gminie Nadwórna | 6.375 „ |
| cc) | na zakupno pras drenarskich | 17.500 „ |
| dd) | do dyspozycji Wydziału krajowego | 50.000 „ |
| | Ogółem | 360.002 K. |

III. Sejm przyznaje na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk w rub. IX. poz. 14. wydatków na rok 1907 następujące zasiłki:

| | | |
|-----|---|---------|
| 1. | w Jadachach | 500 K |
| 2. | w Rzochowie | 500 „ |
| 3. | w Ohładowie | 500 „ |
| 4. | w Dmytrowie | 500 „ |
| 5. | w Połoniczny | 500 „ |
| 6. | w Sielcu (pow. Sokal) | 500 „ |
| 7. | w Kuliczkowie (pow. Sokal) | 500 „ |
| 8. | w Peczeni (pow. Przemyślany) | 500 „ |
| 9. | w Rzęśny polskiej | 500 „ |
| 10. | na nawozy mineralne na grunta torfowe włościańskie: w perymetrze bagien Oleskich i Stojanowskich po 1 000 K, a w perymetrze bagien Rzemieńskich, tudzież regulacji Pustej, Błotni i górnej Trześniówki po 500 K, razem | 4.000 „ |

Ogółem 8.500 K.

IV. Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o jednego etatowego starszego inżyniera, jednego etatowego inżyniera I. klasy, jednego etatowego inżyniera II. klasy i jednego etatowego inżyniera-adjunkta i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1907.

V. Sejm zmienia postanowienia §. 1. i ustępu pierwszego §. 10. instrukcyi służbowej dla biura melioracyjnego z dnia 9. maja 1893. Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 67, które zostają uchylone w dotychczasowem brzmieniu i mają opiewać, jak następuje:

§. 1.

„Do zakresu działania krajowego biura melioracyjnego należy:

1. inicjowanie, projektowanie, wykonywanie i nadzór regulacji wód niespławnych, ulepszeń gruntu za pomocą osuszenia i nawodnienia, tudzież budowy wodociągów i kanalizacji w gminach;

2. konserwacja i nadzór wykonanych przy pomocy funduszu krajowego przedsiębiorstw melioracyjnych;

3. ulepszenie podziału pól i komasacja gruntów wraz z zakładaniem dróg polnych;

4. udzielanie fachowych opinij w sprawach podpadających pod postanowienia ustawy wodnej“.

§. 10. (ustęp pierwszy).

„W miarę przyzwolonych przez Sejm funduszków, oraz sił dyspozycyjnych biura melioracyjnego i jego ekspozytur udziela Wydział krajowy bezpłatnej pomocy technicznej poszczególnym właścicielom gruntów do projektowania, wytyczania i kontroli robót melioracyjnych, niezależnym zaś gminom do projektowania i budowy wodociągów i kanalizacji“.

VI. Sejm ustanawia w biurze melioracyjnem dwie posady etatowych inżynierów-adjunktów, którzy mają być użyci do projektowania i budowy wodo-

ciągów i kanalizacji, i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1907

VII. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 3.500 K na podróże naukowe dla inżynierów przeznaczonych do projektowania i budowy wodociągów i kanalizacji.

**Alegat
I - 6.**

VIII. Sejm uchwała załączone projekty ustaw;

1. o uzupełnieniu regulacji rzeki Bugu;
2. o uzupełnieniu regulacji rzeki Biały z dopływami;
3. o regulacji potoku Błóżewki z dopływami;
4. o zabudowaniu potoku Krzemionki;
5. o udzieleniu dalszych zasiłków z funduszu krajowego i państwowego

funduszu melioracyjnego na uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim;

6. o konserwacji obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim.

IX Sejm przyznaje na rok 1907 tytułem I. rat zasiłków krajowych następujące kwoty:

1. na regulację rzeki Pełtwi z dopływami 128.222 K;
2. na uzupełnienie regulacji rzeki Bugu 56.089 K;
3. na uzupełnienie regulacji rzeki Biały z dopływami 71.525 K;
4. na zabudowanie potoku Krzemionki 30.000 K;
5. na konserwację obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim

5.750 K.

X. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rub. IX. dziale B) na rok 1907 do końca lutego 1909.

XI. Sejm wzywa c. k. Rząd ponownie, ażeby uchwalony dnia 1. maja 1900 r. projekt ustawy o regulacji Sołotwy i Rokitny bez względu na prawomocne ustalenie okręgu konkurencyjnego i zawiązanie spółki wodnej przedłożył do Najwyższej sankcyi.

XII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby należące się na podstawie ustawy z 30. czerwca 1884 Nr. 116 Dz. p. p. zasiłki z państwowego funduszu melioracyjnego dla ustawowych przedsiębiorstw melioracyjnych wypłacał w duchu tejże ustawy w gotówce, a nie w formie anuitetów pożyczek, któreby obciążały fundusz krajowy.

XIII. a) Petycyje LS. 231 i 527 gmin Bilicz i Strzelbice o regulację potoku Jabłonki; LS. 573 gminy Zagórz o regulację rzeki Osławy; LS. 707 gminy Szaflary o zabezpieczenie od szkód spowodowanych wylewem wody sprowadzonej rowami materyalowymi kolei Chabówka-Zakopane; LS. 980 gminy Wygnanka o obniżenie samowolnie podniesionego jazu na rzece Serecie; LS. 1.144 gminy Dęba o uwolnienie od datków konkurencyjnych do kosztów regulacji górnej Trześniówki; LS. 1.415 gminy Dobrzechów o przyspieszenie regulacji Wisłoka odstępuje się c. k. Rządowi do załatwienia.

b) Petycyje LS. 184 strażników obwałowania Wisły i Sanu o podwyższenie płac; LS. 357 gminy Lenina mała i wielka, tudzież 5 innych gmin i obszarów dworskich powiatu Starosamborskiego o regulację miejscowych potoków; LS. 526 gminy Słochynie o osuszenie niwy Błonie; LS. 1.303 gminy Posada dolna o regulację rzeki Taby przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

c) Nad petycją LS. 574 gmin i obszarów dworskich Bzianka i Besko, tudzież gmin Trześniów i Wzdów o uwolnienie od datków konkurencyjnych do kosztów regulacji Wisłoka przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przewodniczący :

Gorayski.

Sprawozdawca :

Z. Tarnowski.

Ustawa

z dnia o uzupełnieniu regulacji rzeki Bugu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie regulacji rzeki Bugu od ujścia Pełtwi do ujścia Raty ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną uzupełnienia tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1904, który preliminuje koszta robót na 2,524.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta uzupełnienia tej regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116 w wysokości trzydziestu procent preliminowanych kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) z datku państwowej dotacji budowli wodnych ze względu na zamierzone uszląwnienie całej przestrzeni Bugu od ujścia Pełtwi do ujścia Raty, w wysokości trzydziestu procent kosztów, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków krajowych i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie :

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez regulację gruntów, jako kapitału zakładowego;
2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy;
3. z dochodów uzyskanych ze sprzedaży wikliny i z wydzierżawiania skarp rzeki;
4. z grzywien nakładanych przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. 1. ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kraj. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania administracyi funduszu konserwacyjnego i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy, w porozumieniu z Administracją państwa, której przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu.

Ustawa

z dnia o uzupełnieniu regulacji rzeki Białej z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie regulacji rzeki Białej z dopływami ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną uzupełnienia tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1905, który preliminuje koszta robót na 530.000 K

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta uzupełnienia tej regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

1. z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów regulacji, a pięćdziesięciu procent kosztów obwałowania, tj. w łącznej kwocie 214 575 K;

2. z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30 czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116 w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów w kwocie 265.000 K z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

3. z datku państwowej dotacji budowli wodnych w wysokości dziesięciu procent preliminowanych kosztów regulacji w kwocie 50.425 K z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków państwa i kraju oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Wykonanie regulacji, oraz zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Administracyi państwa zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 21. grudnia 1893 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 7. ex 1894.

§. 6.

Co do konserwacyi wykonanych robót obowiązywać będzie postanowienie §. 6. ustawy z dnia 1. września 1892 Dz. u. kraj. Nr. 72.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu.

Ustawa

z dnia o regulacji potoku Błóżewki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya potoku Błóżewki od Błóżwi górnej do ujścia do Strwiąża z dopływami ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo przymusowej spółki wodnej, mającej się zawiązać na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1906, który preliminuje koszta robót na 1,122.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

- a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;
- b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6 ustępu 2 i §. 4. ustępu 2a) ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;
- c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38 według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminy płatności corocznych rat datków kraju, państwa i stron interesowanych w §. 3. pod c) wymienionych oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp potoku Błożewski i dopływów;
2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl Art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12;
3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział Spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału, określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Ustawa

z dnia o zabudowaniu potoku Krzemionka.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Łodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Krzemionka w dorzeczu Dniestru w gminach Bereźnica, Kokło i Wola koblańska ma być wykonane po myśli §. 4. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116 jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt o k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1905, preliminujący koszta robót na 240.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy, jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasilkiem w wysokości 50 procent preliminowanych kosztów, t. j. maksymalną kwotą 120.000 koron.

§. 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa

na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli §. 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Ustawa

z dnia o udzieleniu dalszych zasiłków z funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego na uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Nadwyżka kosztów uzupełnienia obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim w kwocie 60.415 K 80 h. ma być pokrytą przez kraj, państwo i powiat mielecki w stosunku unormowanym w §. 3. ustawy z dnia 26. października 1899 Dz. u. kraj. Nr. 138.

Mianowicie pokryć ma:

- a) fundusz krajowy czterdzieści procent tej nadwyżki w kwocie 24.166 K 32 h.;
- b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. i §. 4. ustępu 2a) ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, czterdzieści procent tej nadwyżki w kwocie 24.166 K 32 h.;
- c) powiat mielecki dwadzieścia procent nadwyżki w maksymalnej kwocie 12.083 K 16 h.

§. 2.

Datki kraju, państwa i powiatu mają być wpłacone do funduszu budowy utworzonego w myśl §. 3. ustawy z dnia 26. października 1899 Dz. u. kraj. Nr. 138. w ciągu r. 1907.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Ustawa

z dnia o konserwacji obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 5. ustawy z dnia 26. października 1899 Dz. u. kraj. Nr. 138, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych;
2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;
3. z corocznych datków kraju i powiatu mieleckiego.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i powiatu mieleckiego w §. 1. pod 3. wymienionych, wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach od roku 1907 do roku 1909 włącznie po 5.750 K czyli razem 11.500 K.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jak z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1906 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów po myśli §. 5. ustawy z dnia 26. października 1899 Dz. u. kraj. Nr. 138, niemniej też nieużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, bra-

kująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na kraj i powiat mielecki.

§. 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelnny nadzór nad wykonaniem robotami prowadzić będzie Wydział krajowy.

Datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Datki powiatu mieleckiego mają być corocznie wstawiane do budżetu powiatowego.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wałów, ubezpieczeń brzegów potoków i rowów, szluz, przepustów, ramp i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez wały, potoki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. z potoków i rowów, w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoków i rowów, tudzież skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów ochronnych, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na wałach ochronnych, tudzież na szkarpach potoków i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakiegokolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d) w profilu inundacyjnym Wisły i Wisłoki, tudzież Starego Brnia;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny itp. zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i potoków, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły i Wisłoki, tudzież Starego Brnia z wyjątkiem miejsc, gdzie to sadzenie jest bezwzględnie koniecznym dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk. Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże w profilu inundacyjnym Wisły i Wisłoki c. k. Namiestnictwo, na Starym Brniu zaś Wydział krajowy.

Gdzie wały narażone są na uszkodzenie przez lody, ma być wyjątkowo zasadzony szereg drzew w odległości przynajmniej pięciu metrów od stopy wałów. — Przestrzenie te wymagające ochrony od lodów oznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 9.

Wrazie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w terenie narażonym na zalew, na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcji wałów, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do ochrony wałów.

Sily robocze i pociagowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i Wydziałem powiatowym mieleckim.

Dalsze postanowienia mające na celu ochronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę uregulowanych potoków i rowów wydane zostaną w osobnym rozporządzeniu wykonawczem przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa i spraw wewnętrznych do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.
